

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yugoslav Hükümeti arasında
26 Şubat 1953 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme
Anlaşmalarıyla eklerinin kabulü hakkında kanun lâyihası ve Dış-
işleri ve Ticaret komisyonları raporları (1/583)**

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/2584, 6/1143

10 . IV . 1953

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yugoslav Hükümeti arasında Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Eklerinin kabulü hakkında Dışişleri Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 27 . III . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun ve esbabı mucibe lâyihaları ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Sözü geçen Anlaşmaların, 5949 sayılı Kanunla müddeti uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği salâhiyete binaen İcra Vekilleri Heyetince 13 . II . 1953 tarihli ve 4/172 sayılı Kararname ile tasdik edilmiş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE LÂYİHASI

5 Ocak 1950 tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla tanzim edilmiş bulunan Türkiye - Yugoslavya ticari münasebatının son zamanlarda gösterdiği gelişme temayülünü göz önünde tutan Türk ve Yugoslav alâkalı makamları, bu imkânı sağlamak gayesiyle iki memleket arasında mevcut anlaşmaların yerine kaim olmak üzere, yeni anlaşmalar akdi hususunda mutabakata varmışlardır. Bu maksatla Ankara'ya dâvet edilen Yugoslav Ticaret heyetiyle heyetimiz arasında bir buçuk ay kadar devam eden müzakereler, 26 şubat 1953 tarihinde, iki Hükümet arasında yeni Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının imzasıyla neticelenmiştir.

İki memleket arasındaki ticari mübadelelerin, her iki memlekette meriyette bulunan umumi ithalât ve ihrâcat rejimlerine göre yapılacağını derpiş eden yeni Ticaret Anlaşmasına, iki memleketin karşılıklı olarak bir sene zarfında birbirlerine ihraç edecekleri malların listeleri eklenmiş bulunmaktadır.

Bu listelere göre Türkiye, Yugoslavya'ya külliyetli miktarda buğday ve pamuktan başka kuru meyva, kuru sebze, tohum ve sair mevad ihraç edecek, buna mukabil, Yugoslavya'dan her nevi kereste, plâstik maddeler, kâğıt, kâğıt hamuru ve selülöz, pamuk ipliği, çimento, cam, her nevi demir, çelik ve mâmulleri, makina, elektririk, motör ve malzemesi, pamuklu mensucat ve saire ithal edecektir.

İki Hükümetin, Avrupa İktisadi İş Birliğine dâhil memleketlere tatbik ettikleri muameleleri birbirlerine tatbik edecekleri, bir taraf müesseselerinin diğer tarafın münakasalarına iştiraki halinde, yekdiğerine karşı farklı muamele yapılmıyacağı ve nakliyat ile turizm sahasında müte kabil kolaylıklar gösterileceği gibi bu hususta muallâktaki meselelerin halledileceği ve karşılıklı

ticari münasebetlerin inkişafını gerçekleştirmek gayesiyle bir Türk - Yugoslav Muhtelit Komisyonunun kurulacağı Anlaşmaya ek mektuplarda ayrıca, derpiş edilmiştir.

Ödeme Anlaşmasına gelince, karşılıklı mal mübadelelerinden mütevellit ödemelerle her iki memlekette kambiyo kontrolü hakkında cari mevzuatça müsaade edilen diğer bileümle ödemeler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıyla Yugoslav Devlet Bankasında dolâr olarak açılacak hesaplar kanalıyla yapılacaktır. Bu ödemeler için görünüşte iki ayrı hesap derpiş olunmakla beraber, muamelâtın teknik bakımdan sürat ve intizamını temin maksadiyle asıl hesabın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında tutulması, mutabakat mektuplarının da Yugoslav Devlet Bankası tarafından tanzimi hususunda anlaşmaya varılmıştır.

Ödeme Anlaşmasında karşılıklı olarak 3 000 000 dolârlık bir borçlanma haddi tesbit edilmiştir. Bu miktarın feykındaki ödemeler için borçlu taraf, üç ay vâde ile geri alabilmek şartıyla röpor muameleleri yapmak yahut döviz terketmek suretiyle hesabını besliyebilecektir.

Anlaşmanın hitamında hesaplarda kalacak bakiye, borçlu tarafça altı ay zarfında mal ihracı suretiyle veya üçüncü bir memlekette kendi namlarına açılmış diğer bir hesaba, bu memleketin önceden muvafakati alınmak şartıyla, nakletmek suretiyle tasfiye olunacaktır. Altı ay sonra kalan bakiye serbest dövizle tesviye olunacaktır.

Ödeme Anlaşmasına ek olarak imzalanan bir Protokol ile ticari mübadelelerden mütevellit eski Türk ve Yugoslav alacaklarının karşılıklı olarak tasfiyesi de sağlanmış bulunmaktadır.

Yugoslav makamlarının memleketimizden buğday mübayaatını kolaylaştırmak maksadiyle ayrı bir Protokol akdedilmiştir.

Bu Protokol hükümlerine göre, Yugoslav ithalât müesseseleri, Yugoslav mamullerinin teslimi için Yugoslav müesseseleriyle Türk resmî ve yarı resmî teşekkülleri arasında aktedilen mukaveleler kıymetlerinin % 50 sine muadil miktarda olmak üzere Türkiye'den kredi ile buğday satmalabilecektir. Bu şekilde satınalınan buğdayın bedeli Yugoslav Devlet Bankasında açılacak hususi bir buğday hesabına geçirilecek ve bu hesap, Yugoslav Devlet Bankası tarafından, âzami 18 ay zarfında, ahdi hesaba nakiller yapmak veya serbest dövizle tediyatta bulunmak suretiyle tasfiye edilecektir.

Diğer taraftan Ödeme Anlaşması hükümlerine göre, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında Yugoslav Devlet Bankası namına açılmış bulunan ahdi hesabı beslemek gayesiyle, Yugoslavya'nın evvelce satınalmış bulunduğu 100 ve 50 bin ton buğday için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında açılmış olan hususi kredi hesaplarından ahdi hesaba nakiller yapılması da bir mektupla derpiş edilmiştir.

İki memleket arasında şimdiye kadar birkaç milyon dolârı geçmeyen karşılıklı mübadele hacminin, yeni anlaşmalar çerçevesi dâhilinde, 70 milyon dolâra yakın bir meblâğı bulması derpiş edilmiştir.

Bu Anlaşmalar ve ekleri memleketimiz menfaatlerine uygun mütalâa edildiğinden, Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

Esas No. 1/583

Karar No. 30

29 . V . 1953

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yugoslav Hükümeti arasında 26 Şubat 1953 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla eklerinin kabulü hakkında kanun lâ-yıhası Dışişleri ve Ekonomi ve Ticaret Vekâletleri temsilcileri hazır oldukları halde komisyonumuzda incelendi.

Memleketimizle Yugoslavya arasındaki 5 Ocak 1950 tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşmasının iki memleket arasında inkişaf eden ticari münasebetlerin tanzimine kifayet etmediği görülerek 26 Şubat 1953 tarihinde Ankara'da yeni Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları imzalanmıştır.

Gerekçede de belirtildiği gibi Anlaşma:

Mübadelelerin her iki memlekette cari ihracat ve ithalât rejimine göre yapılacağını, iki Hükümetin Avrupa İktisadi İş Birliğine dâhil memleketlere tatbik ettikleri muameleleri birbirlerine de tatbik edeceklerini âmir bulunmakta ve eki mektuplarda da turizm ve münakale hususlarında karşılıklı kolaylıklar sağlanacağı, ticari münasebetleri tanzim için bir Türk - Yugoslav Muhtelit Komisyonunun kurulması derpiş edilmektedir.

Yugoslavya'nın memleketimizden ithal edeceği buğday mubayaatını kolaylaştırıcı ve ticari mübadelelerden mütevellit eski Türk - Yugos-

lav alacaklarının tesviyesinin teminine müte-dair bir de Protokolü havi Anlaşma ve ekleri menfaatlerimize uygun görüldüğünden 1 ve 2 nci maddeler aynen 3 ücü madde bir kelime de-ğişikliği ile ittifakla kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna gönderilmek üzere lâyiha ve ekleri Yüksek Re-islığe sunulur.

Dışişleri Komisyonu Reisi

Y. Sözcü

Niğde

N. Bilge

Kâtip

Denizli

A. Çobanoğlu

Bursa

H. Köymen

İmzada bulunamadı

Erzurum

B. Dülger

İmzada bulunamadı

Hatay

A. Melek

İzmir

C. Tunca S. Ağaoğlu

Seyhan

R. O. Arık

Balıkesir

E. Budakoğlu

Çorum

S. Özer

Giresun

A. H. Pamukoğlu

İmzada bulunamadı

İzmir

S. Giz

V. Mentek

İmzada bulunamadı

Mardin

A. Uras

Trabzon

H. Saka

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/583

Karar No. 38

10 . VII . 1953

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yugoslav Hükümeti arasında 26 Şubat 1953 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla eklerinin kabulü hakkında kanun lâyihası, ilgili hükümet temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda incelendi:

İki memleket arasındaki ticari mübadelelerin her iki memlekette meriyette bulunan umumi ithalât ve ihracat rejimlerine göre yapılacağı, iki memleketin Avrupa İktisadi İş Birliğine dâhil memleketlere tatbik ettikleri muameleleri bir birlerine tatbik edecekleri, nakliyat ile turizm sahasında müteakbil kolaylıklar gösterileceği gibi bu hususlarda muallâktaki meselelerin halledileceği ve karşılıklı ticari münasebetlerin inkişafını gerçekleştirmek gayesiyle bir Türk - Yugoslav muhtelit komisyonunun kurulacağı hükümlerini ihtiva eden Anlaşmaya tarafların bir yıl içinde birbirlerine ihraç edecekleri malların listesi eklenmiş bulunmaktadır.

Ödeme Anlaşmasında ise mübadelelerden ve sair hususlardan mütevellit ödemelerin Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasıyla Yugoslav Devlet Bankasında dolâr olarak bir hesap kanalıyla yapılmakla beraber asıl hesabın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında tutulacağı, karşılıklı olarak 3 000 000 dolârlık bir borçlanma haddi tesbiti, Anlaşmanın hitamında kalacak bakiyenin borçlu tarafça altı ay zarfında mal ihracı veya başka bir memleketteki alacağının devri suretiyle tasfiye olunacağı derpiş olunmaktadır.

Ödeme Anlaşmasına ek olarak imzalanan bir Protokol ticari mübadelelerden mütevellit eski Türk ve Yugoslav alacaklarının tasfiyesini temin eylemektedir. Diğer ek bir Protokol da Yugoslavya'nın memleketimizden buğday mubayatını kolaylaştırmak gayesiyle imza olunmuştur.

Alınan izahattan, bu Anlaşmanın iki memleket arasında şimdiye kadar mahdut bir çerçevede içinde cereyan etmekte olan ticari münasebetlerin hacmini büyük mikyasta artıracığı ve Avrupa İktisadi İş Birliğine dâhil olsun veya olmasın bütün dünya devletlerinin iki taraflı anlaşmalarla ihracatlarını artırma yolunu tutmuş oldukları anlaşıldığından akdolunan Ticaret ve Ödeme Anlaşmasıyla Eklerinin kabulü hakkındaki kanun lâyihasıyla Hükümet tekli fi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin Yüksek tasvibine arz edilmek üzere Reisliğe sunulur.

Ticaret Komisyonu Reisi

Kütahya

Hakkı Gedik

Kâtip

Kocaeli

H. Başak

Ankara,

Salâhattin Benli

Kastamonu

Şükrü Kerimzade

Rize

O. Kavrakoğlu

Sözcü

Bursa

H. Şaman

Afyon K.

S. Kerman

Denizli

E. Şahin

Kütahya

Dr. M. Alkin

Trabzon

S. Baştımar

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yugoslav Hükümeti arasında 26 Şubat 1953 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla eklelerinin kabulü hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yugoslav Hükümeti arasında 26 Şubat 1953 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla ekleri kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Başvekil

A. Menderes

Devlet Vekili

M. Alakant

Adalet Vekili

O. Ş. Çiçekdağ

Millî Savunma Vekili

S. Kurtbek

İçişleri Vekili

Maliye V. V.

E. Menderes

Dışişleri Vekili

F. Köprülü

Maliye Vekili

Millî Eğitim Vekili

T. İleri

Bayındırlık Vekili

K. Zeytinoğlu

Eko. ve Ticaret Vekili ve

Tarım V. V.

E. Gürelî

Sa. ve So. Y. Vekili

E. H. Üstündağ

G. ve Tekel Vekili

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yugoslav Hükümeti arasında 26 Şubat 1953 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Eklelerinin kabulü hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini yürütmeye İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Tarım Vekili

Ulaştırma Vekili

Y. Üresin

Çalışma Vekili

S. Ağaoğlu

İşletmeler Vekili ve

Güm. ve T. V. V.

S. Yırcalı

TİCARET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yugoslav Hükümeti arasında 26 Şubat 1953 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Eklelerinin kabulü hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE YUGOSLAV HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yugoslav Hükümeti, iki memleket arasındaki ticari mübadeleleri kolaylaştırmak, teşvik etmek ve geliştirmek maksadiyle aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır.

Madde — 1.

Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti arasındaki mal mübadeleleri her iki memlekette meriyette bulunan umumi ithalât ve ihracat rejimlerine göre yapılacaktır.

Madde — 2.

Her iki memleketin salâhiyetli makamları, işbu Anlaşmaya merbut A ve B listelerinde yazılı malların, bunların ithal ve ihracı önceden müsaadeye tâbi olduğu takdirde, her birine tahsis edilen kontenjanlar hududu dâhilinde, karşılıklı olarak, ithal ve ihracına müsaade edeceklerdir.

Madde — 3.

A ve B listelerinde yazılı olmayan mallardan ithal ve ihracı kontrol rejimine tâbi bulunanlarla kontenjanları tükenmiş olan mallar, iki memleket salâhiyetli makamlarının önceden müsaade istihsal olunmak şartıyla, karşılıklı olarak ihraç ve ithal olunabilecektir.

Madde — 4.

Her iki memleket arasında mal ihraç ve ithali, Ödeme Anlaşması ve hâlen mevcut hususi anlaşmalarla derpiş edilen hesaplarda mevcut disponibiliteler hudutları dâhilinde icra edilecektir.

Madde — 5.

İşbu Anlaşmanın meriyete girmesinden sonra Yugoslavya'dan Türkiye'ye sevkolunan mallara, salâhiyetli makamlarca verilmiş ve ilişik modele uygun bir menşe şahadetnamesi katılacaktır.

İşbu Anlaşmanın meriyete girmesinden sonra Türkiye'den Yugoslavya'ya sevkolunan mallar için, Yugoslav makamları, salâhiyetli makamlar tarafından verilmiş ilişik modele uygun bir menşe şahadetnamesi talep edebileceklerdir.

Bununla beraber, karşılığı FOB 100 Türk lirasını yahut bunun Dinar ile tutarını geçmeyen sevkiyat için her iki tarafça menşe şahadetnamesi istenmeyecektir.

Madde — 6.

Karşılıklı ticari münasebetlerin inkişafını ve iktisadi ve teknik iş birliğini gerçekleştirmek gayesiyle bir Türk - Yugoslav Muhtelit Komisyonu kurulacak ve vazifeleri şunlar olacaktır:

- İşbu Anlaşma ile eklerindeki hükümlerin iyi bir surette tatbikına nezaret etmek,
- Ekli listeleri gözden geçirmek ve lüzumlu gördüğü takdirde yeni kontenjanlar tahsis etmek,
- İki memleket arasında, gerek mal mübadelesi sahasında, gerek ödemeler sahasında çıkabilecek güçlükleri imkân nispetinde bertaraf etmek;
- Anlaşmanın meriyet müddeti içinde iktisadi ve teknik iş birliğinin gerçekleşmesi için uygun göreceği bütün tedbirleri teklif etmek.

Muhtelit komisyon, kendi salâhiyetine ait bütün meseleleri hususi protokollerle tanzim edecektir. Âkîd Taraflardan biri talep ettiği takdirde, bu protokoller her iki memleket yetkili makamlarının tasvibine sunulacaktır.

Her Âkîd Taraf, lüzumu halinde, sene içinde komisyonu toplantıya çağırabilecektir.

Madde — 7.

İşbu Anlaşmanın tatbik mevkiine konulmasından önce başlamış olup henüz tamamlanmayan ticari muameleler, halen mevcut hususi anlaşmaların veya işbu Anlaşmanın hükümlerine göre tasfiye olunacaklardır.

Madde — 8.

İşbu Anlaşmanın çerçevesi içinde ve meriyet müddeti zarfında yapılmış olup inkızasında tamamlanmayan ticari muameleler, işbu Anlaşmanın hükümleri gereğince tasfiye olunacaktır.

Madde — 9.

İşbu Anlaşma çerçevesi içinde yapılan muamelelere mütaallik ödemeler bugünkü tarihte imzalanan Ödeme Anlaşması hükümlerine göre tesviye olunacaktır.

Madde — 10.

İşbu Anlaşma 1 Mart 1953 tarihinde meriyete girecek ve 28 Şubat 1954 tarihine kadar muteber olacaktır.

Hitamından iki ay önce feshi ihbar edilmediği takdirde senelik müddetler için kendiliğinden uzatılmış sayılacaktır.

26 Şubat 1953 tarihinde Ankara'da Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına
(*Settar İksel*)

Yugoslavya Hükümeti
adına
(*Dr. Stane Pavlić*)

Menşe Şahadetnamesi

Gönderen :	Gönderilen :
İsim	İsim . . . . .
İkametgâh	İkametgâh . . . . .
Sokak	Sokak . . . . .
Malm cinsi	
Ambalâj	
Koli adedi	
Marka numarası	
	Ağırlık gayrisâfi . . . . . kilo
	Kıymet :
Malm gönderileceği yol :	

..... Türkiye ile Yugoslavya arasındaki 26 Şubat 1953 tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uyarak vasıfları yazılı emtianın Türk menşeli olduğunu tasdik eder. Yugoslav

Tarih : . . . . .

A - Listesi

Türkiye'ye ihraç olunacak Yugoslav malları

Türk tarife No.	İstatistik No.	Malların einsi	Senelik kontenjan 1 000 A. B. D. \$ olarak
54	129	Sedef düğme	2
66	163 B	Her nevi jelâtim	5
66	162	Hayvani tutkal	25
75	209	İşlenmiş deriler	40
75	212-218	İşlenmiş deriler	20
77	220	Domuz derisi	20
89	258	Deriden mamul makine kayış ve makinelerde müstamel diğer deri ve kösele mamulât	30
125	430	Fötr erkek şapkası	60
126	433	Fötr şapka taslağı	5
135	450-452/B	Yalnız korse imalinde kullanılan ipek, suni ipek ve sair lifi maddelerden dokunmuş kumaşlar	3
250	757	Ömür otu (bira çiçeği)	50
271	803-817,820	Tıbbi nebatlar	5
274	834	Her nevi isler (Fahmi nebati)	10
281	875/a	Ham plâstik maddeler	} 200
281	877/a,b	Plâstik maddeler, levha, yaprak, çubuk v. s. şekillerde	
282	887	Sanayide kullanılan tekstolit verpartinaks	} 500
284	—	Kâğıt hamuru için odun	
284	—	Kereste (yumuşak) (Türk ithalât rejimine göre)	4 500
284	—	Kereste (sert) (Türk ithalât rejimine göre)	1 000
284	951,956	Yalnız kutuluk kereste	1 000
284	—	Telgraf direkleri (Türk ithalât rejimine göre)	150
285	970,971	Kaplama ağaç, yaprak ve şeritler	25
287	975	Tahta traversler (kayın ve meşe) (Türk İthalât rejimine göre)	300
288	979	Yalnız ağaçtan tecrit malzemesi, talaş veya yonga ve sair maddelerden malzemei inşaiye (lesonit) (Türk ithalât rejimine göre)	60
289	981	Hazırlanmış fıçı tahtası	50
295	998,999	Ağaçtan dokumacı malzemesi	30
298	1005	Ağaçtan alâti fenniye	20
300	1008	Yalnız ağaçtan kundura kalıbı	5
302	1010	Ağaç kundura çivisi	20
307	1026	Yalnız sanayide kullanılan fırçalar	20
323	1069	Selüloz	500
328	1076/A,1077	İyi ve âdi matbaa kâğıdı	600
328	1076/B	Filigranlı âdi matbaa kâğıdı	400
328	1078	Kesilmemiş yazı kâğıdı	2

Türk tarife No.	İstatistik No.	Malların cinsi	Senelik kon- tenjan 1 000 A. B. D. \$ olarak
332	1091,1092	Zımpara ve saireli kâğıt ve mukavvalar	10
335	1095	Hassas fotoğraf kâğıdı	50
340	1106	Sigara kâğıdı	500
341	1109-1111	Mukavva	130
341	1112	Çatı için zift ve katranlı mukavvalar	5
342	1113,1114	Yalnız baritli âlâ mukavvalar	10
357	1147	Yalnız hususi evsafa kâğıt torbalar	5
363	1158,1159	Yalnız ham karbon kâğıdı, heleoğraf aletleri için hususi kâğıtlar	2
366	1168-1176	Pamuk iplikleri (Türk ithalât rejimine göre)	300
371	1201	Perakende satılabilecek şekilde pamuk iplik- leri (Türk ithalât rejimine göre)	80
372	1204	Pamuktan balık ağı iplikleri	60
400	1362	Pamuk mendil	15
445	1456,1457,1458	Kauçuktan iç ve dış lâstikler ve bandajlar	300
446	1461,1462	Elâstikâ mensucat	10
447	1463	Yalnız sanayide kullanılan ve hususi şekilde mamul kauçuk çizmeler	10
448	1465	Kauçuk eldivenler	5
448	1467	Prezervatif, emzik ve saire	10
448	1469-1472	İrigatörler ve saire	3
449	1473	Sair kauçuk mamulâtı	10
451	1476-1477	Çadır imaline mahsus muşambalar	100
459	1508,1509	Değirmen taşları	5
463	1516,1518	Bileği taşı	} 30
476	1554,1555	Çark, bileği, ege ve sair taştan mamulât	
469	—	Çimento (Türk ithalât rejimine göre)	2 500
471	1545/C	Ateş toprağı	150
481	1576,1577,1580	Ateş tuğlası ve kiremidi	} 20
477	1559	Her nevi inşaatta kullanılan amyant mamuller	
479	1566,1567	Levha ve yaprak halinde mika ve mamulleri	1
488	1614-1615	Elektrik alâtı ve aksamı (izolâtörler)	10
494	1625	Damajana	50
495	1631	Her nevi cam izolâtörler	1
497	1635-1639	Pençere camları	} 500
498	—	Ayna, mağaza, vitrin camları (Türk ithalât rejimine göre)	
502	1650	Her nevi lâmba şişeleri	10
509	1661	Alâtı basariye ve fenniye camları	10
519	—	Halis ve hususi çelikler (Türk ithalât rejimine göre)	150
520	—	Her nevi demir ve çelik çubuk	} 200
523	—	Demir, veya çelik levhalar (Türk ithalât reji- mine göre)	
520	1724	Yalnız kalınlığı 6, 25 mm. yuvarlak demir (fil- masin)	100

Türk tarife No.	İstatistik No.	Malların einsi	Senelik kon- tenjan 1 000 A. B. D. \$ olarak
523	1761	Levha halinde teneke, stampalı ve resimliler dâhil	50
525	1780	Galvanizli dikenli tel	10
528	1785	Yalnız gemiler için hususi zincirler, genişliği 13 mm. den yukarı	50
529	1791,1792	Dökme borular (Türk ithalât rejimine göre)	500
529	—	Dikişsiz borular (Türk ithalât rejimine göre)	300
530	1805	Dingiller ve vagonet dingil ve tekerlekleri	100
531	—	Çelik bilyeler (Türk ithalât rejimine göre)	20
532	1813	Nal çivisi	80
532	1811,1812,1814	Çivi	20
533	1815,1816,1817	Vide ve sıvatalar (Türk ithalât rejimine göre)	30
534,648	1818,2285	Kalorifer kazanları, radyotörler ve aksamı	100
536	1835	Demir kasalar	5
537	1836	Demir büro eşyası (Türk ithalât rejimine göre)	10
538	1842-1857	Demirden el aletleri (Türk ithalât rejimine göre) Baltalar hariç	180
538	1851	Örs, 250 gramdan yukarı çekiçler	10
538	1857	150 gram ve ondan yukarı sair aletler	10
538/D	1852	Oraklar	60
541	1871-1873	Çilingir mamulâtı (Türk ithalât rejimine göre)	40
545	1880	Dikiş makinesi iğneleri	5
548	1888	Galvanize demir telden kafeslikler	10
551	1895-1898	Yalnız demir bidon ve fiçiler	25
552	1904,1905,1910,1912	Lâmba ve her nevi maden ocağı lâmbası	40
552	1906	Teneke, galvanizli veya emaye mutfak takımları	200
552	—	Sair madenî mamulât (banyo ve lâvabo) (Türk ithalât rejimine göre) mutfak takımları hariç	100
552	1911	Elektrikli ev aletleri	60
557	1942	Bakır borular	25
558	1954	Elektrolitik çıplak bakır tel	200
	1964	Tabii veya suni ipekle tecrit edilmiş bakır teller	25
	1966	Kurşun borular ve saire ile tecrit edildikten sonra kaplı bakır kablolar	300
569	—	Alüminyum ve halitası (Türk ithalât rejimine göre)	200
570	2031	Külçe halinde kurşun	200
570	2033-2037	Levha, boru, çubuk, tel halinde kurşun	100
574	2045,2047,2049	Çinko	60
574	2051	Çinko levha	200
595	2140	Duvar saatleri	50
598	—	Elektrik muadditleri, ölçü aletleri, su ve gaz muadditleri (Türk ithalât rejimine göre)	150

Türk tarife No.	İstatistik No.	Mâlların cinsi	Senelik kontenjan 1 000 A. B. D. \$ olarak
616	2212,2213	Sinema projeksiyon ve reproduksiyon cihazları	60
617	2214,2215	Boş sinema ve fotoğraf filimleri	30
618	2218,2219	Telli telefon ve telgraf aletleri ve teknik aksamı	100
619	2220,2222,2223,2224	Radyo (âhize ve mürsileleri ve aksamı)	} 200
		Alıcı radyo ve teknik aksamı	
626	2235-2237	Tıbda, dişçilikte ve baytarlıkta kullanılan alet ve cihazlar	40
627	2238	Dişçilikte ve cerrahide kullanılan masa, koltuk ve sair	10
632	2246,2250	Tartma aletleri (Türk ithalât rejimine göre)	50
642-646	—	Barut ve patlayıcı maddeler (Tekel mevzuu) (Türk ithalât rejimine göre)	100
652	—	Elektro motörler, transformatorler, enterütörler ve motör aksamı (Türk ithalât rejimine göre)	500
653	2334	Kuru piller	100
654	2335-2337	Elektrod, bale	50
664	2414	Pülverizatörler	10
664	—	Ziraat makina ve aletleri ve aksamı (Türk ithalât rejimine göre)	300
665	2426	Her nevi tulumbalar (El ile işleyenler hariç)	100
666/2	2442-2447	Makina ve aletlerin mihaniki aksamı (Türk ithalât rejimine göre)	300
667	—	Otomobiller için muhtelif aksam ve parçalar	15
669	2464	Kamyon ve kamyon yedekleri	150
—	—	Kamyon ve traktör römorkları	100
679	2476-2478/A	Velosipet, motosiklet ve aksamı	20
681	2483	Vagonet	100
695	2532	Fuel oil	400
695	2532	Gaz oil	350
695	2533	Makina yağları	100
702	2549	Litopon	100
702	2545	Minium (kurşundan)	60
702	2542-2547-2549 2551-2553-2556	Madenî boyalar	80
703	2562	Kurşun kalemleri	30
711	2630	Âdi sutkostik	120
711	2631	Karbonat de sut	100
711	2639	Sülfat de sut (Glauber tuzu)	20
718	2762	Karbür de kalsium (karpit)	200
719	2779,2781	Sülfat de fer	1
725	2839	Bakır emlâhı (Göz taşı)	100

Türk tarife No.	İstatistik No.	Malların cinsi	Senelik kon- tenjan 1 000 A. B. D. \$ olarak
726	2845	Arseniat de Plomb	} 250
760	3018	Haşerat öldürmeye mahsus emsali müstahzarat (ziraatte)	
754	2984/C	Asit tartrik	30
754	2990,2993	Asit asetik (anidr veya glasyal veya krista- lizabl olanlar. Bunlardan yalnız anidr asetik Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletinin önceden müsadeseine tâbidir)	10
777	3056	Sâf glükoz	5
812	3188	Mente piperita	10
782	3063	Gliserin	5
—	—	Deri ve dokuma sanayiine mahsus kimyevi maddeler (Tanenler hariç)	} 80
—	—	Dokuma sanayiine mahsus boyayıcı maddeler (Türk ithalât rejimine göre)	
—	—	Tıbbi ve ispençiyari maddeler (Türk ithalât rejimine göre)	50
—	—	Küçük otomatik telefon santralleri	20
—	—	Telekomünikasyon aletleri	30
—	—	Otomobiller için elektrik malzeme (Türk itha- lât rejimine göre)	50
—	—	Bergman boruları (Türk ithalât rejimine göre)	50
—	—	Muhtelif elektrik malzeme ve tesisatı (Türk ithalât rejimine göre)	100
—	—	Su tesisatı ve sıhhi tesisat için yedek aksam (Türk ithalât rejimine göre)	30
—	—	Musiki aletleri (Türk ithalât rejimine göre)	20
—	—	Pamuklu mensucat (Türk ithalât rejimine göre)	4500
—	—	Yün mensucat (Türk ithalât rejimine göre)	p. m.
—	—	Mihaniki kâğıt hamuru (Türk ithalât rejimine göre)	250
—	—	Her nevi makinalar (Türk ithalât rejimine göre)	p. m.
—	—	Damızlık bakariye einsinden hayvanlar (Türk ithalât rejimine göre) 2 000 baş	—
—	—	Damızlık at (Türk ithalât rejimine göre) 2 000 baş	—
—	—	Muhtelif	300

B - Listesi

Yugoslavya'ya İhraç olunacak Türk malları

Malm cinsi	Senelik kontenjan (1 000 A. B. D. dolârı olarak)
Manganez	7 000 ton —
Amiant	50
Deniz tuzu	10
Zımpara (neksus)	20
Hurda demir	10 000 ton —
Palâmut ve hulâsası	20
Balmumu ve reçineler	50
Keten tohumu	300
Susam	100
Kendir tohumu	300
Nebati yağlar	50
Küsbeler	50
Küçükbaş hayvan derisi	50
Yün ve tiftik	100
Pamuk	12 000
Buğday (Toprak Mahsulderi Ofisinden satın alınmak üzere)	15 000
Kuru üzüm	200
Fındık	500
Kuru incir	20
Zeytin	25
Kuru sebzeler (Fasulye, nohut ve mercimek)	300
Fiğ	75
Bağırsak	20
Kimyevi ve tıbbi maddeler (Antibiotikler)	500
Musiki âletleri	20
Katran	50
Muhtelif	300

Ankara, 26 Şubat 1953

Bay Reis,

Bugünkü tarihte Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının imzası ile neticelenen müzakereler sırasında vâkı görüşmelerimize atfen, aşağıdaki hususatı, Hükümetim namına size teklif etmekle şeref kazanırım :

Mer'i umumi ithalât ve ihracat rejimi çerçevesi dâhilinde, Yugoslav Hükümeti, ahdî hesabındaki disponibiliteler hududu içinde O. E. C. E. memleketlerine tatbik ettiği muamelenin aynı Türkiye'ye tatbik edecektir.

Kendi cihetinden de, Türkiye, umumi rejimi çerçevesi içinde ve ahdî hesabındaki disponibiliteler dâhilinde O. E. C. E. ye dâhil memleketlere tatbik olunan ithalât ve ihracat rejimini Yugoslavya'ya tatbik edecektir.

Yukardaki hususat hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını bana teyit eylemenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.

Bay Settar İksel

Elçi

Dışişleri Vekâleti Umumi Kâtip Muavini

Türk Heyeti Reisi

Ankara

Yugoslav Heyeti Reisi

Dr. Stane Pavlic

Ankara, 26 Şubat 1953

Bay Reis,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

«Bugünkü tarihte Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının imzasıyla neticelenen müzakereler sırasında vâkı görüşmelerimize atfen, aşağıdaki hususatı, Hükümetim namına size teklif etmekle şeref kazanırım :

Merî umumi ithalât ve ihracat rejimi çerçevesi dâhilinde, Yugoslavya Hükümeti, ahdî hesabındaki disponibiliteler hududu içinde O. E. C. E. memleketlerine tatbik ettiği muamelelerin aynı Türkiye'ye tatbik edecektir.

Kendi cihetinden de, Türkiye, umumi rejimi çerçevesi içinde ve ahdî hesabındaki disponibiliteler hududu dâhilinde O. E. C. E. ye dâhil memleketlere tatbik olunan ithalât ve ihracat rejimini Yugoslavya'ya tatbik edecektir.

Yukarıdaki hususat hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını bana teyit eylemenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.»

Yukardaki hususat hakkında Türk Hükümetinin mutabık bulunduğunu size teyit etmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.

Bay Dr. Stane Pavliq

Yugoslav Heyeti Reisi

Ankara

Türk Heyeti Reisi

Settar İksel

Ankara, 26 Şubat 1953

Bay Reis,

Bugünkü tarihte Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının imzasiyle neticelenen müzakereler sırasında vâkı görüşmelere atfen, aşağıdaki hususu Hükümetim namına size teklif etmekle şeref kazanırım :

İki Âkîd Taraf, bir taraf müesseselerinin diğer tarafın münakasalarına iştirakinde yekdiğerine karşı fark gözetici muamelelere müracaat etmemeyi taahhüt ederler.

Yukardaki husus hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını bana teyit eylemenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.

Bay Seftar İksel

Elçi

Dışişleri Vekâleti Umumi Kâtip Muavini
Türk Heyeti Reisi
Ankara

Yugoslav Heyeti Reisi

Dr. Stane Pavlic

Ankara, 26 Şubat 1953

Bay Reis,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

«Bugünkü tarihte Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının imzasiyle neticelenen müzakereler sırasında vâkı görüşmelerimize atfen, aşağıdaki hususu Hükümetim namına size teklif etmekle şeref kazanırım :

«İki Âkîd Taraf, bir taraf müesseselerinin diğer tarafın münakasalarına iştirakinde yekdiğerine karşı fark gözetici muamelelere müracaat etmemeyi taahhüt ederler.»

Yukardaki husus hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını bana teyit eylemenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.»

Yukardaki husus hakkında Türk Hükümetinin mutabık bulunduğunu size teyit etmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.

Bay Dr. Stane Pavlic

Yugoslav Heyeti Reisi
Ankara

Türk Heyeti Reisi

(Settar İksel)

Ankara, 26 Şubat 1953

Bay Reis,

İki Hükümet arasında bahis mevzuu bulunan münakalât, nakliyat ve turizme ait bazı meseleler hakkındaki görüşmelere atfen, aşağıdaki hususları Hükümetim adına size teklif etmekle şeref kazanırım :

1. Demiryolları münakalâtı

İki Devlet Demiryolları İdareleri, transit trafiğini teşvik için teşriki mesai etmeye ve bu tra-

fiği artırmak gayesiyle, iki memleketin seyrisefainine zarar vermeyecek şekilde, hususi ticari consesyonlarda bulunmaya âmadirler.

2. Deniz nakliyatı

İki memleketin Denizcilik İdareleri iki memleket limanları arasındaki muntazam deniz trafiğini takviye gayesiyle sıkı bir iş birliği yapmaya ve bu hususta en kısa zamanda birbirleriyle temas etmeye âmadirler.

3. Hava trafiği

İki memleketin Sivil Havacılık hususundaki salâhiyetli İdareleri memleketlerimiz arasında mütekebil hava hatlarının ihdası için lüzumlu anlaşmaların akdi gayesiyle en kısa zamanda müzakereye girişeceklerdir.

4. P. T. T. trafiği

Yugoslavya ile Türkiye arasındaki posta irsalâtı ile transit irsalât iki memleketin salâhiyetli idareleri arasında müzakere mevzuu olacaktır.

Deđer konmuş mektup ve kutular meselesi iki memleketin P. T. T. İdareleri arasında en kısa zamanda halledilecektir.

5. Turizm

İki memleket arasındaki turizmi geliştirmek için, müsterek turistik propagandayı mümkün kılacak iş birliğin ve turistik hatların tesisi ve bu sahada kolaylıklar yapılması lüzumlu adedilmektedir.

Yukardaki hususlar hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını bana teyit eylemenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.

Yugoslavya Heyeti Reisi

Dr. Stane Pavlic

Bay Settar İksel

Elçi

Dışişleri Vekâleti Uumumi Kâtip Muavini

Ankara

Ankara, 26 Şubat 1953

Bay Reis,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

İki Hükümet arasında bahis mevzuu bulunan münakalât, nakliyat ve turizme ait bâzı meseleler hakkındaki görüşmelere atfen, aşağıdaki hususları Hükümetim adına size teklif etmekle şeref kazanırım:

1. Demiryolları münakalâtı :

İki Devlet demiryolları idareleri, transit trafiğini teşvik için teşriki mesai etmeye ve bu trafiği artırmak gayesiyle, iki memleketin seyrisefainine zarar vermeyecek şekilde, hususi ticari konsesyonlarda bulunmaya âmadirler.

2. Deniz nakliyatı :

İki memleketin denizcilik idareleri iki memleket limanları arasındaki muntazam deniz trafiğini takviye gayesiyle sıkı bir iş birliği yapmaya ve bu hususta en kısa zamanda birbirleriyle temas etmeye âmadirler.

3. Hava trafiği :

İki memleketin sivil havacılık hususundaki salâhiyetli idareleri, memleketlerimiz arasında mütekebil hava hatlarının ihdası için lüzumlu anlaşmaların akdi gayesiyle en kısa zamanda müzakereye girişeceklerdir.

4. P. T. T. Trafiği :

Yugoslavya ile Türkiye arasındaki posta irsalâtı ile transit irsalât iki memleketin salâhiyetli idareleri arasında müzakere mevzuu olacaktır.

Diğer konmuş mektup ve kutular meselesi iki memleketin P. T. T. idareleri arasında en kısa zamanda halledilecektir.

5. Turizm :

İki memleket arasındaki turizmi geliştirmek için, müşterek turistik propagandayı mümkün kılacak iş birliğin ve turistik hatların tesisi ve bu sahada kolaylıklar yapılması lüzumlu addedilmektedir.

Yukardaki hususlar hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını bana teyit etmenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.

Yukardaki hususlar hakkında Türk Hükümetinin mutabık bulunduğunu size teyit etmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.

Bay Dr. Stane Pavlic
Yugoslav Heyeti Reisi
Ankara

Türk Heyeti Reisi
Settar İksel

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE YUGOSLAV HÜKÜMETİ ARASINDA ÖDEME ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yugoslav Hükümeti, Türkiye ile Yugoslavya arasındaki ödemeleri kolaylaştırmak maksadiyle aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1.

Bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince Türkiye'ye ithal edilmiş veya edilecek Yugoslav mallarının bedellerine ve bu mallara müteferri masraflara ait ödemeler ile kambiyo kontrolü hakkında meriyette bulunan Türk mevzuatınca müsaade edilen Türkiye'den Yugoslavya'ya yapılacak diğer her türlü ödemeler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına yapılacak tevdiat ile tesviye olunacaktır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bu tevdiatı Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankası adına A. B.D. dolârı olarak açacağı faizsiz ve masrafsız bir hesabın matlûbuna geçirecektir.

Madde — 2.

Bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince Yugoslavyaya ithal edilmiş veya edilecek Türk mallarının bedellerine ve bu mallara müteferri masraflara ait ödemeler ile kambiyo kontrolü hakkında meriyette bulunan Yugoslav mevzuatınca müsaade edilen Yugoslavya'dan Türkiye'ye yapılacak her türlü ödemeler, Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankasına yapılacak tevdiat ile tesviye olunacaktır. Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankası bu tevdiatı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına A. B. D. dolârı olarak açacağı faizsiz ve masrafsız bir hesabın matlûbuna geçirecektir.

Madde — 3.

Yukardaki maddeler hükümleri gereğince, hak sahiplerine ödemeler yapılmasını mümkün

kılmak maksadiyle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankası tahsilât ihbarnameleri ve ödeme emirlerini bütün lüzumlu malûmat ile birlikte karşılıklı olarak günü gününe birbirlerine bildireceklerdir.

Madde — 4.

Para yatırımları ve ödemeler her iki memlekette milli paralarla yapılacaktır.

Dinarların A. B. D. dolârına ve dolârların dinara çevrilmesi Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankasının resmî kursu üzerinden yapılacaktır.

Türk liralарının A. B. D. dolârına ve dolârların Türk lirasına çevrilmesi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının resmî kursu üzerinden yapılacaktır.

Türk lirası ve dinardan gayri bir para ile muharrer alacaklar mevzuubâhis paranın dolâra nispetle olan resmî rayici üzerinden A. B. D. dolârına çevrilecektir.

Madde — 5.

Yukarda birinci maddede derpiş olunan hesabın disponibilitesi, Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankasının Türkiye'deki ödemeleri için kâfi gelmediği takdirde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankasının ödeme emirlerini, yukarda mezkûr hesabın borçlu bakiyesi 3 000 000 A. B. D. dolâr oluncaya kadar fâsılasız olarak icra edecektir.

Mezkûr hesabın borçlu bakiyesi 3 000 000 A. B. D. dolârını aştığı takdirde, Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankası, kendi ödeme emirlerinin hak sahiplerine derhal tesviyesini temin maksadiyle, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesabını, üç ay vâde ile geri alabilmek üzere röpor muameleleri yapmak veya A. B. D. dolârı yahut iki banka arasında karşılaştırılacak diğer başka bir dövizin katı terki suretiyle besliyebilecektir.

Madde — 6.

Yukardaki ikinci maddede derpiş olunan hesabın disponibilitesi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Yugoslavya'daki ödemeleri için kâfi gelmediği takdirde, Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankası Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ödeme emirlerini, yukarda mezkûr hesabın borçlu bakiyesi 3 000 000 A. B. D. dolârı oluncaya kadar fâsılasız olarak icra edecektir.

Mezkûr hesabın borçlu bakiyesi 3 000 000 A. B. D. dolârını aştığı takdirde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, kendi ödeme emirlerinin hak sahiplerine derhal tesviyesini temin maksadiyle Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankası nezdindeki hesabını, üç ay vâde ile geri alabilmek üzere röpor muameleleri yapmak veya A. B. D. dolârı yahut iki banka arasında karşılaştırılacak diğer başka bir dövizin katı terki suretiyle besliyebilecektir.

Madde — 7.

İşbu Anlaşmanın hitamında birinci ve ikinci maddelerde derpiş olunan hesaplarda Akıd Taraflardan biri yahut diğeri lehine bir bakiye kalacak olursa, bu bakiye borçlu tarafca altı ay zarfında, bugün imzalanan Ticaret Anlaşmasına merbut karşılıklı listelerde yazılı malların veya borçlu tarafın teklif ve alacaklı tarafın kabul edeceği diğer malların ihracı suretiyle tasfiye olunacaktır.

Borçlu tarafın borcundan kurtulmasını sağlamak maksadiyle alacaklı taraf yukarda zikrolunan malları ithal etmek için bütün gayreti sarfedecektir.

Her iki Akıd Taraf müşterek bir mutabakatla, bundan evvelki fıkralarda derpiş olunan bakiyeyi bir üçüncü memlekette kendi namlarına açılmış bir hesaba bu memleketin önceden mutabakatı alınmak şartıyla nakledebilirler.

Yukarda mezkûr altı aylık müddetten sonra kalacak bakiye serbest dövizle tasfiye olunacaktır.

Madde — 8.

5 Ocak 1950 tarihli Ödeme Anlaşmasının bir ve ikinci maddelerinde derpiş edilen hesapların bakıyeleri işbu Anlaşma meriyete girdiği tarihte bir ve ikinci maddelerinde derpiş edilen hesaplara nakledilecektir.

Madde — 9.

İşbu Anlaşmanın tatbikına mütaallik teknik hususat Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankası tarafından müşterek bir mutabakatla kararlaştırılacaktır.

Madde — 10.

İşbu Anlaşma bugün imzalanan Ticaret Anlaşmasının ayrılmaz bir parçası olup onunla aynı günde meriyete girecek ve aynı meriyet müddetini haiz olacaktır.

26 Şubat 1953 tarihinde, Ankara'da, Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına
Settar İksel

Yugoslav Hükümeti
adına
Dr. Stane Pavlic

Ankara, 26 Şubat 1953

Bay Reis,

Türkiye ile Yugoslavya arasında bugün imzalanan Ödeme Anlaşmasına atfen, mezkûr Anlaşmanın birinci ve İkinci maddelerinde derpiş olunan ödemelerin ezcümle şunlar olduğunu size bildirmekle şeref kazanırım :

1. Mal bedelleri,
2. İki memleket arasında, deniz, nehir, kara yahut hava yoluyla yapılan her nevi insan ve mal nakliyatına mütaallik masraflar,
3. Yakıt masrafları müstesna olmak üzere, liman masrafları, antrepo, gümrükleme, aktarma, acenta masrafları ile vapurların iskele ve tamir masrafları,
4. Mallara mütaallik sigorta ve reasürans tazminat ve primleri,
5. Komüsyonlar, tellâliye masrafları, temsil masrafları, banka komisyonları ile ilân masrafları,
6. Tahvil, imal, tamir masraflarıyla emaneten imalât hizmetleri, montaj, inşa, tekâmül işçiliği masrafları,
7. Maaşlar, ücretler ve sair bedeller,
8. Transit ticaretinden mütevellit kâr ve masraflar,
9. İdare ve yaşama masrafları,
10. Seyahat, ikamet, mektep ve hastane masrafları;
11. Âmme hizmetlerinin gelir ve masrafları (vergiler, cezalar ve saire adli masraflar, resimler, tasdik masraflarıyla benzeri diğer masraflar,
12. Aidat, abonmanlar, ihtira beratları, aidat ve resimleri, ruhsatnameler, âlâmeti-farikalar, telif hakları ve diğer fikrî haklar, neşriyat, nümune ve modeller, inşaat plânları,
13. Filim işletme hakları,
14. Konsolosluk hasılatı,

15. Yugoslavya ve Türk tayyarelerinin Türkve Yugoslav hava meydanlarında yaptıkları masraflar, tayyarelerin âdi tamirat ve masrafları,
16. Sergi ve fuar masrafları,
17. Turistik masraflar, temsil,
18. Türkiye ve Yugoslavya'da nafia işleriyle diğer işlerin ifasına ait masraflar, teknik yardımdan mütevellit masraflar,
19. Malların nev'i ve miktar bakımından kabulü masrafları (gözetme masrafları),
20. Her iki memleketin salâhiyetli makamları tarafından kabul edilen diğer ödemeler.

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetinizin mutabakatını bana teyit eylemenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.

Bay Dr. Stane Pavlic
Yugoslav Heyeti Reisi
Ankara

Türk Heyeti Reisi
Settar İksel

Ankara, 26 Şubat 1953

Bay Reis,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

«Türkiye ile Yugoslavya arasında bugün imzalanan Ödeme Anlaşmasına atffen, mezkûr Anlaşmanın birinci ve ikinci maddelerinde derpiş olunan ödemelerin ezcümle şunlar olduğu size bildirmekle şeref kazanırım :

1. Mal bedelleri,
2. İki memleket arasında, deniz, nehir, kara yahut hava yollariyle yapılan her nevi insan ve mal nakliyatına mütaallik masraflar,
3. Yakıt masrafları müstesna olmak üzere, liman masrafları, antrepo, gümrükleme, aktarma, acenta masraflariyle vapurların iskele ve tamir masrafları,
4. Mallara mütaallik nigorta ve reasürans tazminat ve primleri,
5. Komisyonlar, tellâliye masrafları, temsil masrafları, banka komisyonları ile ilân masrafları,
6. Tahvil, imal, tamir masrafları ile emaneten imalât hizmetleri, montaj, inşa, tekâmül işçiliği masrafları,
7. Maaşlar, ücretler ve sair bedeller,
8. Transit ticaretinden mütevellit kâr ve masraflar,
9. İdare ve yaşama masrafları,
10. Seyahat, ikamet, mektep ve hastane masrafları,
11. Âmme hizmetlerinin gelir ve masrafları (vergiler, cezalar ve saire) adlı masraflar, resimler, tasdik masraflariyle benzeri diğer masraflar,
12. Aidat, abonemanlar, ihtira beratları, aidat ve resimleri, ruhsatnameler, alâmeti farikalar, telif hakları ve diğer fikrî haklar, neşriyat, nümune ve modeller, inşaat plânları,
13. Filim işletme hakları,
14. Konsolosluk hâsılatı,
15. Yugoslav ve Türk tayyarelerinin Türk ve Yugoslav hava meydanlarında yaptıkları masraflar, tayyarelerin âdi tamirat ve masrafları,
16. Sergi ve fuar masrafları,
17. Turistik masraflar, temsil,

18. Türkiye ve Yugoslavya'da nafia işleriyle diğer işlerin ifasına ait masraflar, teknik yardımdan mütevellit masraflar,

19. Malların nev'i ve miktar bakımından kabulü masrafları (gözetme masrafları),

20. Her iki memleketin salâhiyetli makamları tarafından kabul edilen diğer ödemeler.

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetinizin mutabakatını bana teyit eylemenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis. »

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetimin mutabakatını size teyit etmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.

Bay Settar İksel

Elçi

Dışişleri Vekâleti Umumi Kâtip Muavini

Türk Heyeti Reisi

Ankara

Yugoslav Heyeti Reisi

Dr. Stane Pavlic

EK PROTOKOL

Bugünkü tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarını imzaladıkları sırada Türk ve Yugoslav Hükümetleri aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Eski Türk ve Yugoslav alacaklarının tasfiyesine mütaallik olup 18 Eylül 1947 tarihli Türk - Yugoslav Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarına merbut Tasfiye Protokolü ile Tasfiye Protokolüne Ek Protokol, bugün imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının meriyeti müddetince meriyette kalacaktır.

5 Ekim 1936 tarihli Klinring Anlaşması hükümleri gereğince husule gelen Türk ve Yugoslav alacakları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankasının müşterek mutabakatı ile üç aylık bir müddet zarfında tesbit olunacak ve karşılıklı alacaklar arasında yapılacak takas muamelesinden sonra Taraflardan biri lehine thassül edecek alacak bakiyesi bugün imzalanan Ödeme Anlaşmasının 1 ve 2 nci maddelerinde derpiş olunan hesaplar vasıtasıyla transfer edilecektir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankası, 18 Eylül 1947 tarihli Tasfiye Protokolünün ilgili maddelerinde derpiş olunan hususi takas muamelelerinden mütevellit Türk ve Yugoslav alacaklarının da yukarda mezkûr hesaplar vasıtasıyla katî surette tesviyesi hususunda mutabık kalabileceklerdir.

Bundan evvelki fıkrada derpiş olunan bakiyenin tesbitinden sonra beyan olunacak 5 Ekim 1936 tarihli Kliring Anlaşmasından mütevellit alacaklar da yukarda mezkûr ahdi hesaplar vasıtasıyla tesviye olunacaktır.

26 Şubat 1953 tarihinde Ankara'da Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına

Settar İksel

Yugoslav Hükümeti
adına

Dr. Stane Pavlic

PROTOKOL

Yugoslav Hükümetinin Türkiye'den yapacağı buğday mubayaatını kolaylaştırmak için, iki Akid Taraf, aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır:

Madde — 1.

Yugoslav ithalât müesseseleri, Yugoslav mamüllerinin teslimi için Yugoslav müesseseleriyle Türk resmî ve yarı resmî teşekkülleri arasında akdedilen mukaveleler kıymetlerinin % 50 sine muadil miktarda olmak üzere Türkiye'den kredi ile buğday satın alabileceklerdir.

Madde — 2.

Bu şekilde satın alınan buğdayın bedeli, bu husustaki mukaveleler gereğince, Yugoslav ithalât müesseseleri tarafından derhal Yugoslav Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankasına tesviye olunacaktır. Mezkûr banka, bu tediyatı, Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasını ihbar tahtında (Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası buğday hesabı) tesmiye edilen A. B. D. dolârı olarak açacağı faizsiz bir hesabın matlubuna geçirecektir.

Madde — 3.

Yugoslav Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankası, işbu Protokolün imzası tarihinden itibaren âzami on sekiz ay zarfında bu hesabın tamamen tasfiyesini tekeffül edecektir. Bu tasfiye, Ödeme Anlaşmasının 1 nci maddesinde muharrer hesabın disponibilitesine göre Türk hak sahiplerine tediyatta bulunacak olan Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasını ihbar tahtında 2 nci maddede zikredilen hesaptan bugünkü tarihte imza olunan Türk - Yugoslav Ödeme Anlaşmasının 2 nci maddesinde zikredilen hesaba nakiller icra etmek veya serbest dövizle tesviyelerde bulunmak suretiyle yapılacaktır.

Madde — 4.

Bugünkü tarihte imza olunan Türk - Yugoslav Ödeme Anlaşmasının 1 nci maddesinde zikredilen ahdi hesap, buğday hesabının tamamen tasfiyesine kadar, Yugoslavya lehine ve Ödeme Anlaşmasının 6 nci maddesinde derpiş edilen kredi plâfonunu aşan bir bakiye gösterirse, Yugoslav Halk Federatif Devlet Bankası, bu fazlalığın serbest dövizle tediyesini hiçbir suretle talep etmeyecektir.

Madde — 5.

İşbu Protokolün tatbikatı sırasında zuhur edebilecek müşkülât, bugünkü tarihle imza olunan Ticaret Anlaşmasının 6 nci maddesinde derpiş edilen Muhtelit Komisyonun tetkikına sunulacaktır.

Madde — 6.

İşbu Protokol bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşmasıyla aynı zamanda meriyete girecek ve bir sene müddetle meriyette kalacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına
Settar İksel

Yugoslav Hükümeti
adına
Dr. Stane Pavlić

Ankara, 26 Şubat 1953

Bay Reis,

Bugünkü tarihte Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının imzasıyla neticelenen müzakereler esnasında vâkı görüşmelerimize atfen, aşağıdaki hususları Hükümetim nâmına size teklif etmekle şeref kazanırım:

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Vekâletiyle Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Büyükelçiliği arasında 16 Ağustos 1952 tarihinde teati olunan notalara istinaden açılmış bulunan hususi kredi hesabına bugünden itibaren yatırılacak meblâğların % 30 nu, mezkûr nota teatisine mevzu teşkil eden 100 000 ton buğday bedelinin kati tasfiye tarihine kadar, bugünkü tarihte imzalanan Ödeme Anlaşmasının 1 nci maddesinde derpiş edilen hesaba, otomatik olarak, nakledilecektir. Bu tarihten sonra Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Yugoslav Halk Federatif Cumhuriyeti Büyükelçiliği le Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Vekâleti arasında 13 Ocak 1953 tarihinde teati olunan notalara istinaden açılan hususi kredi hesabına yatırılacak meblâğların % 50 sini, mezkûr nota teatisine mevzu teşkil eden 50 000 ton buğday bedelinin kati tasfiyesine kadar ve bu hususi nota teatileri ahkâmına hâlel gelmemek üzere yukarıda mezkûr Anlaşmanın 1 nci maddesinde derpiş olunan hesaba nakletmeye devam edecektir.

Bu nakiller sonunda, bugünkü tarihte imzalanan Türkiye - Yugoslavya Ödeme Anlaşmasının 1 nci maddesinde mezkûr ahdi hesapta Yugoslavya lehine, mevzu bahis Anlaşmanın 6 ncı maddesinde derpiş olunan kredi plâfonunu aşan bir bakiye husule gelirse, Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankası, bu fazlalığın serbest dövizle tediyesini hiçbir suretle talep etmeyecektir. Şurası mukarverdir ki, Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankasının talebi üzerine Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası, bugünkü tarihte imzalanan Ödeme Anlaşmasının 1 nci maddesinde derpiş olunan hesabın zimmetinden yukarıda mezkûr hususi hesaplara, başındaki paragraflara istinaden evvelce nakledilen % 30 ve % 50 leri tecavüz etmiyese miktarda nakiller yapmaya tevessül edecektir. Bununla beraber, bu şekilde yapılan nakiller, Türkiye - Yugoslavya Ödeme Anlaşmasının 1 nci maddesinde mezkûr ahdi hesapta mevcut disponibiliteleri hiçbir zaman tecavüz etmeyecektir.

Yukardaki hususlar hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını bana teyid etmenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Reis.

Bay-Settar İksel

Elçi

Dışişleri Vekâleti Umumi Kâtip-Muavini

Türk Heyeti Reisi

Ankara

Yugoslav Heyeti Reisi

Dr. Stane Paolic

Ankara, 26 Şubat 1953

Bay Reis,

Mefadî aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

«Bugünkü tarihte Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının imzasiyle neticelenen müzakereler esnasında vâkı görüşmelerimize atfen, aşağıdaki hususları Hükümetim namına size teklif etmekle şeref kazanırım :

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Vekâleti ile Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Büyük Elçiliği arasında 16 Ağustos 1952 tarihinde teati olunan notalara istinaden açılmış bulunan hususi kredi hesabına bugünden itibaren yatırılacak meblâğların % 30 unu, mezkûr nota teatisine mevzu teşkil eden 100.000 ton buğday bedelinin katî tasfiye tarihine kadar, bugünkü tarihte imzalanan Ödeme Anlaşmasının 1 nci maddesinde derpiş edilen hesaba, otomatik olarak, nakledecektir. Bu tarihten sonra Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Yugoslav Halk Federatif Cumhuriyeti Büyük Elçiliği ile Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Vekâleti arasında 13 Ocak 1953 tarihinde teati olunan notalara istinaden açılan hususi kredi hesabına yatırılacak meblâğların % 50 sini, mezkûr nota teatisine mevzu teşkil eden 50.000 ton buğday bedelinin katî tasfiyesine kadar ve bu hususi nota teatileri ahkâmına halel gelmemek üzere yukarda mezkûr Anlaşmanın 1 nci maddesinde derpiş olunan hesaba nakletmeye devam edecektir.

«Bu nakiller sonunda, bugünkü tarihte imzalanan Türkiye - Yugoslavya Ödeme Anlaşmasının 1 nci maddesinde mezkûr ahdi hesapta Yugoslavya lehine, mevzuubahis Anlaşmanın 6 ncı maddesinde derpiş olunan kredi plâfonunu aşan bir bakiye husule gelirse, Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankası, bu fazlalığın serbest dövizle tediyesini hiçbir suretle talep etmiyecektir.

Şurası mukarrerdir ki, Yugoslavya Halk Federatif Cumhuriyeti Devlet Bankasının talebi üzerine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, bugünkü tarihte imzalanan Ödeme Anlaşmasının 1 nci maddesinde derpiş olunan hesabın zimmetinden yukarda mezkûr hususi hesaplara, balâdaki paragraflara istinaden evvelce nakledilen % 30 ve % 50 leri tecavüz etmiyecek miktarda nakiller yapmaya tevessül edecektir. Bununla beraber, bu şekilde yapılan nakiller, Türkiye - Yugoslavya Ödeme Anlaşmasının 1 nci maddesinde mezkûr ahdi hesapta mevcut disponibiliteleri hiçbir zaman tecavüz etmiyecektir.

Yukardaki hususlar hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını bana teyit eylemenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Reis.»

Yukardaki hususlar hakkında Türk Hükümetinin mutabık bulunduğunu size teyit etmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.

Bay Dr. Stane Pavlio
Yugoslav Heyeti Reisi
Ankara

Türk Heyeti Reisi
Settar İksel

